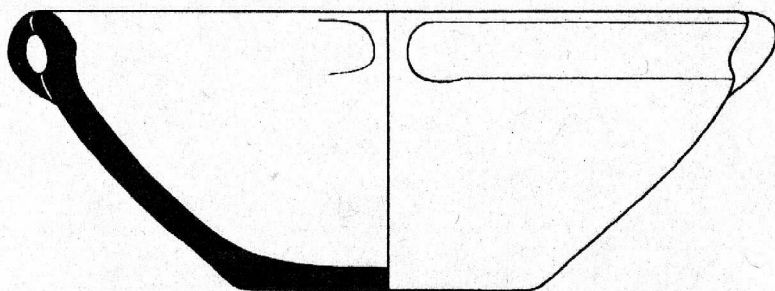

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

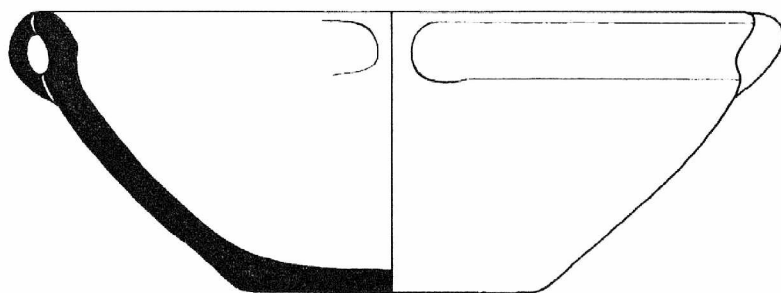
PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

BRNO 1996

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

BRNO 1996

OBSAH

1. Články a krátké studie

SVOBODA, J.: Gravettian and Epigravettian Chronologies in the Middle Danube Area	9
ŠEBELA, L. - DOČKALOVÁ, M.: Das Ur- und frühgeschichtliche Gräberfeld in Otnice (Bez. Vyškov) und einige Probleme des Spätneolithikums in Mähren.....	21

2. Zprávy o výzkumech a nálezech za rok 1992

2.1. Paleolit a mezolit

SVOBODA, J. - ŠKRDLA, P. : Excavations at Předmostí II in 1992 (district of Přerov).....	39
SVOBODA, J.: Archaický artefakt z Modletic (k.o. Marketa, okr. Jindřichův Hradec).....	40
SVOBODA, J.: Křemenná industrie z Kašence (k.o. Miroslav, okr. Znojmo).....	41
SVOBODA, J.: Nález paleolitu ze Zkamenělého zámku (Březina, k.o. Střemeníčko, okr. Olomouc)	41
ŠKRDLA, P.: Pekárna (k.ú. Mokrý, okr. Brno-venkov).....	42
ŠKRDLA, P. - PLCH, M.: Nález mladopaleolitického artefaktu u osady Na Mušlově (okr. Břeclav).....	43

2.2. Neolit a eneolit

KOŠTUŘÍK, P. - KAZDOVÁ, E.: Grabungssaison 1992 an der archäologischen Lokalität bei Těšetice-Kyjovice (Bez. Znojmo).....	45
JANÁK, V. - MÜLLER, K.: Sídliště kultury s lineární keramikou v Postřelmově - "U Františka" (okr. Šumperk).....	46
DOLEŽEL, J.: Ojedinělý nález neolitického sekeromlatu z Hlíny (okr. Brno-venkov).....	47
ŠMÍD, M.: Grabungsergebnisse auf der Siedlung der Trichterbecherkultur bei Laškov (Bez. Prostějov).....	47

2.3. Doba bronzová

PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Věteřovské sídliště v Mikulově (okr. Břeclav)	49
SALAŠ, M.: Zjišťovací sondáž u Němčic (okr. Brno-venkov)	50
BRACHTL, Z.: Terénní výzkum u Dubicka (okr. Šumperk).....	50

2.4. Doba halštatská a laténská

VITULA, P.: Zjišťovací výzkum hradiska v Mokrém žlebu na katastru Moravského Krumlova (okr. Znojmo).....	53
VITULA, P.: Zjišťovací výzkum na hradisku u Budkovic (okr. Brno-venkov).....	55
DOLEŽEL, J.: Laténská keramika z Předklášteří (okr. Brno-venkov).....	56
ČIŽMÁŘ, M. - HORÁLKOVÁ, P.: Grabungsergebnisse des J.1992 im keltischen Oppidum Staré Hradisko (Gemeinde Malé Hradisko, Bez. Prostějov)	56

2.5. Doba římská a stěhování národů

ŠEDO, O.: Narušené objekty na sídlišti ve Vážanech nad Litavou (okr. Vyškov)	59
PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Ein römerzeitliches Objekt bei Velké Němčice (Bez. Břeclav).....	59

2.6. Raný středověk

DOSTÁL, B. - VIGNATIOVÁ, J.: Břeclav - Pohansko 1992 (okr. Břeclav)	61
POLÁČEK, L.: Mikulčice - Valy 1992 (okr. Hodonín).....	62

2.7. Vrcholný středověk až novověk

HIMMELOVÁ, Z. - PROCHÁZKA, R. - ZATLOUKAL, R.: Rettungsgrabungen in Brno 1992 (Bez. Brno-město).....	67
DOLEŽEL, J.: Záchrané výzkumy ve středověkém jádře Doubravníku (okr. Žďár nad Sázavou)	68
PROCHÁZKA, R.: Sledování plynofikace Telče (okr. Jihlava) v r.1992	72
HIMMELOVÁ, Z.: Rettungsgrabung in Třebíč (Bez. Třebíč)	73
ZATLOUKAL, R.: Rettungsgrabung in Dominikanerkloster in Jihlava (Bez. Jihlava)	73
UNGER, J. - PROCHÁZKA, R.: Fortsetzung der archäologischen Grabungen in der Kathedrale St. Peter und Paul in Brno (Bez. Brno-město).....	74
KLANICOVÁ, E. - PEŠKA, J.: Archeologický výzkum na náměstí T.G.Masaryka v Břeclavi (okr. Břeclav).....	74
PROCHÁZKA, R.: Povrchový sběr na předradí hradu Šimberka, k.ú. Olbramkostel (okr. Znojmo)	75
DOLEŽEL, J.: Vrcholně středověké fortifikace nad údolím křtinského potoka k.ú. Babice nad Svitavou (okr. Brno-venkov).....	76
DOLEŽEL, J.: Záchraná akce na "Hradisku" v Černvíru (okr. Žďár nad Sázavou).....	77
DOLEŽEL, J.: Středověké osídlení výšiny "Kozí brada", k.ú.Předklášteří (okr. Brno-venkov).....	79
RYCHLÝ, M. - BRACHTL, Z.: Zjišťovací výzkum zříceniny hradu Pleče (o. Jindřichov, okr. Šumperk).....	80
BRACHTL, Z.: Záchraný výzkum na hradě Kaltenštejn (okr. Šumperk).....	80
BRACHTL, Z.: Další etapa zjišťovacího výzkumu v Javorníku-Vsi (okr. Šumperk)	81
DOLEŽEL, J.: Lokalizace a povrchový průzkum zaniklé středověké vsi Vznětín, k.ú. Hluboké u Kunštátu (okr. Blansko)	81
MALÍK, P. - PEŠKA, M.: Beitrag zur Lokalisation einer mittelalterlichen Ortswüstung bei der Gemeinde Jevišovka (Bez. Břeclav)	84
ZATLOUKAL, R.: Záchraný výzkum v Ostrovačicích (okr. Brno-venkov)	84

2.8. Různé

ŠTROF, A. - VITULA, P. - SALAŠ, M. - ČIŽMÁROVÁ, J. - KUNDERA, L.: Zjišťovací výzkum na hradisku Leskoun u Olbramovic (okr. Znojmo).....	85
STUHLÍK, S. - STUHLÍKOVÁ, J.: Fortsetzung der Grabungen in Moravská Nová Ves (Bez. Břeclav).....	87

DOLEŽEL, J. - RŮŽIČKA, V.: Záchraný výzkum na pravěké a středověké sídlištní ploše v centru Kuřimi (okr. Brno-venkov).....	88
GEISLER, M.: Rettungsgrabung an der Transitgasleitungstrasse zwischen Mutěnice und Velké Němčice (Bez. Hodonín und Břeclav).....	90
BÁLEK, M. - UNGER, J. - ŠEDO, O.: Výzkum na polykulturní lokalitě v poloze Pod vinohrady v Příbčicích (okr. Břeclav).....	91
BÁLEK, M.-KOŠTUŘÍK, P.: Rettungsgrabung zwischen den Gemeinden Prosiměrice und Kyjovice (Bez. Znojmo).....	92
PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Další archeologické nálezy z areálu ŠZP v Lednici (okr. Břeclav)	92
PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.: Nové zjištění na Malých Domaninách u Šitbořic (okr. Břeclav).....	93
KOVÁRNÍK, J.: Nové archeologické lokality na Znojemsku a Břeclavsku v r. 1992	94
GEISLER, M.: Povrchový průzkum plánovaného úseku trasy dálnice D 35 Přáslavice - Lipník nad Bečvou (okr. Olomouc, Přerov).....	99
JANÁL, J.: Nové archeologické nálezy z okolí Břeclavi (okr. Břeclav)	100

2.9. Speciální metody

BÁLEK, M.: Výsledky leteckého snímkování na Moravě v roce 1992.....	103
KOVÁRNÍK, J. - MINAŘÍK, M.: Systematická letecká archeologická prospekce na Jižní Moravě	105
VÍCHA, F.: Identifikace tvrže Lednice na Moravě (okr. Břeclav) na základě plánového a ikonografického průzkumu	110
CULEK, I.: Využití jednosnímkové fotogrammetrie na základě neměřických snímků pro dokumentaci archeologických nálezů	112

Výzkumy a záchrané akce na Moravě v roce 1992

a) Rejstřík lokalit.....	117
b) Rejstřík kultur	120

2. ZPRÁVY O VÝZKUMECH A NÁLEZECH ZA ROK 1992

2.2. NEOLIT A ENEOLIT

GRABUNGSSAISON 1992 AN DER ARCHÄOLOGISCHEN LOKALITÄT BEI TĚŠETICE-KYJOVICE (Bez. Znojmo)

PAVEL KOŠTUŘÍK, Filozofická fakulta MU Brno

ELIŠKA KAZDOVÁ, Filozofická fakulta MU Brno

(Taf. 19-21)

Unsere an die Terrainarbeiten von 1991 anknüpfende Grabung wurde im J. 1992 im Sektor A4 fortgesetzt (Taf. 19), wo man vorerst die Präparation der im Vorjahr freigelegten Objekte 380, 388-390, 396 und 397 abschloß. In Zusammenarbeit mit Mittelschülern und Hörern der Archäologie und Pädagogik an der Masaryk-Universität, die ihre Ferienpraxis bei unseren Ausgrabungen absolvierten, untersuchte man ferner Objekte 373-384, 392, 398-405, 407-415 und 417-419, sowie 3 Skelettgräber (H 18 - H 20) der Kultur mit Linearkeramik (Taf. 21), die jedoch bei ihrer Lage im Hangenden durch Pflügen schwer beschädigt wurden.

Die Siedlungsobjekte datieren wir ihrem Inhalt nach ins älteste Neolithikum (Kultur mit Linearkeramik) und in den Zeitabschnitt der Kultur mit mährischer bemalter Keramik, in der die neolithische Entwicklung in Mähren gipfelte. In einigen Abschnitten des Sektors A4 bildeten die neolithischen Siedlungsobjekte eine komplizierte Verbauung und überschritten einander in der hangenden Schicht (Taf. 19:2). Nachdem man die ersten Schichten abgetragen hatte, wurde die Situation klar (Taf. 20:1). So wie es in der Saison 1991 der Fall war, setzten wir auch diesmal die Existenz von Pfostengruben - als Überrest irgendwelcher Pfostenbauten, errichtet auf dem Geländeneiveau - auf der unverbauten Fläche zwischen den Siedlungsobjekten voraus; im nächsten Jahr sollte es zu ihrer Feststellung und Untersuchung kommen. Bei der Präparation der Siedlungsobjekte fand man ein beinahe komplettes Hundeskelett vor (Obj. 390) und im Obj. 383 sogar eine größere Tierknochenablagerung (Taf. 20:2).

Die erwähnten drei Skelettgräber waren wohl Teil einer kleineren Begräbnisstätte, die offensichtlich durch Untergrundlockerung größtenteils zerstört wurde. Nur die tiefer in der Lößsohle liegenden Gräber blieben erhalten (Taf. 21). Tiefe der Gruben, Grabbeigaben und Orientierung des Skeletts waren verschieden. Erwähnenswert ist die besondere Art, wie die keramischen Beigaben dazugelegt wurden: sie befanden sich nicht auf dem gleichen Niveau wie das Skelett, sondern in der Schicht darüber - entweder über den Füßen (Taf. 21:3), oder - in einem Fall - über dem Schädel (Taf. 21:1). Ein Skelettgrab enthielt überhaupt keine Beigaben und unterschied sich durch seine Orientierung gänzlich von den übrigen (Taf. 21:2).

In der nächsten Arbeitssaison beabsichtigen wir die Ausgrabungen im Sektor A4 fortzuführen und - nach finanziellen Möglichkeiten - auch den Verlauf des westlichen Abschnitts der Außenpalisade zu verfolgen.

SÍDLIŠTĚ KULTURY S LINEÁRNÍ KERAMIKOU V POSTŘELMOVĚ - - "U FRANTIŠKA" (okr. Šumperk)

VRATISLAV JANÁK, Slezská univerzita v Opavě
KAREL MÜLLER, Postřelmov

Na podzim r. 1991 bylo na poli v blízkosti někdejší kapličky sv. Františka, asi 1,5 km západně od Postřelmova, získáno několik zlomků keramiky a odštěpků silicitů. Sběru se kromě K. MÜLLERA zúčastnili ještě další zájemci o historii obce, pp. BUDÍK, KVAPIL a MINÁŘ. Na jaře r. 1992 k nim přibyl prof. Z. DAVID a studenti gymnázia v Šumperku. Tehdy byla nejen získána většina nálezů, s nimiž se počítá pro výstavku o historii obce, ale po hlubší orbě byly také zjištěny tmavé skvrny, indikující nepochybně sídlištní objekty.

Osada se nachází ve výšce cca 280 m n.m. na velmi mírném jv. svahu nad levým břehem potoka Rakovce. Sebraná kolekce čítá - kromě několika kusů běžné neolitické štípané industrie - řádově desítky fragmentů keramiky, typických střepů však mezi nimi mnoho není. Většinou jde o hrubší zlomky, neschází však ani vyloženě tenkostěnné fragmenty z jemně plavené hlíny. Z hlediska technologického stojí za poznamenání, že v keramické mase bývá častěji příměs tuhy, dokonce některé kusy jsou vyloženě tuhové - to ovšem není v tomto regionu nic neobvyklého. Pokud jde o tvary, nečetné okrajové úlomky kromě jednoho, pocházejícího z vyššího hrdla putny, ukazují výlučně na existenci bombovitých či kulovitých nádob, bezhrdlých, výjimečně s naznačením hrdla. Hrubší keramika je zdobena prstovými a nehtovými důlky a vrypy, výzdoba jemnější keramiky, která sestává ze vzorů z přímých rytých linií, křížicích se nebo lomených, doplněných notovými značkami, i z obvodových vícenásobných linií pod okrajem, přerušovaných notovými značkami umístovanými nad sebou, konečně také přítomnost dvou fragmentů s výzdobou linií, přesekávaných trojúhelníkovými vpichy (v jednom případě se snad jedná dokonce o volutový vzor), datují sídliště až do závěru vývoje moravské lineární keramiky. S ohledem na dosud malý počet zdobených zlomků je otázkou, nakolik lze v našem případě hovořit o keramice šáreckého typu a nakolik pouze o ovlivnění jeho keramickým projevem. Rámcové datování je však nabílední a podle jednotného habitu nálezů se zatím zdá, že jde o sídliště jednofázové. Doklady kultury s lineární keramikou od "Františka", pocházející ze sběrů mohelnického vlastivědného pracovníka VL. KAPLA, byly konstatovány již před řadou let (NEKVASIL 1963, 12, 34, tab. 2), publikovány však nejsou. Postřelmov a sídliště "U Františka" leží sice již pod horami na samém severozápadním okraji, přece však ještě uvnitř Hornomoravského úvalu a spolu s dalším sídlištěm, ležícím východně od sousedního Postřelmůvku a pravděpodobnou osadou v Zábřehu, trati "Kruppach", jejíž existenci naznačuje několik nálezů hlazených kamenných nástrojů (NZ č.j. 1457/1947 a 166/69 v archivu AÚ) vytvářejí mikroregion, který je nejsevernějším výběžkem osídlení k. s lineární keramikou na Moravě vůbec.

Literatura

NEKVASIL, J.
- 1963: Pravěk Mohelnicka.

Siedlung der Kultur mit Linearbandkeramik in Postřelmov - "Bei Franz" (Bez. Šumperk). In den J. 1991 und 1992 wurde eine kleine Kollektion der Keramik und Spaltindustrie auf dem Feld etwa 1,5 km westlich von Postřelmov, oberhalb des linken Ufers des Baches Rakovec, in der Nähe der ehemaligen Kapelle des hl. Franz, gesammelt. Nach der Verzierungsart der Keramik können wir die Siedlung - die wahrscheinlich einphasig war - bis zur Ende der Entwicklung der mährischen Linearbandkeramik einreihen. Trotz der Anwesenheit von zwei Scherben mit typischer Šárecer Verzierung ist es bisher unsicher, ob es sich um die Siedlung des Šárka - Typus handeln könnte.

OJEDINĚLY NÁLEZ NEOLITICKÉHO SEKEROMLATU Z HLÍNY (okr. Brno-venkov)

Jiří DOLEŽEL, Okresní museum Brno-venkov v Předklášteří

Panem JANEM VAŠULÍNEM z Hlíny byl do sbírek OM Brno-venkov darován fragment neolitického sekeromlatu, nalezený v 80. letech dárcem na zahradě jeho domu č.p. 72 ve Hlíně, asi 30 m severozápadně od vlastní obytné budovy a 75 m na sever od kostela sv. Kunhuty, na ploché ostrožně, vybíhající z výšiny severně vlastní vsi jihozápadním směrem, asi 430 m n.m. (St. mapa 1:5 000 odvozená, list Moravský Krumlov 4-4 z r. 1986: okolí bodu 42 mm od S a 40 mm od Z okrajové sekční čáry).

Typologicky jde o týlovou, v provrtu odlomenou část lengyelského sekeromlatu, s konvexně kolmým, téměř kruhovým týlem s bilaterálně výrazným symetrickým rozhraním v nárysu i bokorysu, paralelně konvexních boků, hřbetu i podstavy, bikonvexního oválného profilu, broušeného zřejmě z chloritické břidlice (průměr týlu 30 mm, výška v provrtu 35 mm, dochovaná šířka v provrtu 43 mm, průměr provrtu 25,5 mm, dochovaná délka 58 mm). Nález, patřící snad kultuře s moravskou malovanou keramikou, koresponduje s další neolitickou broušenou kamennou industrií z katastru obce v Hlínské vrchovině (srov. KOŠTUŘÍK 1989, 41, č. 25), na místě nálezu, sídelně velmi výhodném, však další sběry na jaře r. 1993 doložily spolehlivě zatím jen mlado- a pozdně hradištní osídlení, nelze proto ani vyloučit druhotný donos a užití artefaktu v tomto období.

Literatura

KOŠTUŘÍK, P.

- 1989: Neolit. In: Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov. Brno, 33-60.

Einzelfund einer neolithischen Hammeraxt aus Hlína (Bez. Brno-venkov). Das Bezirksmuseum Brno-venkov erwarb als Geschenk des Finders den Nackenteil einer höchstwahrscheinlich aus Chloritschiefer gefertigten Hammeraxt. Sie dürfte der Kultur mit mährischer bemalter Keramik angehören und wurde in Hlína, im Garten des Hauses Konstriptionsnr. 72, etwa 75 m nördlich von der Dorfkirche (430 m Seehöhe), gefunden.

GRABUNGSERGEBNISSE AUF DER SIEDLUNG DER TRICHTERBECHERKULTUR BEI LAŠKOV (Bez. Prostějov)

MIROSLAV ŠMÍD, Archeologický ústav AV ČR Brno
(Tab. 3)

Im J. 1992 setzten wir in der Flur "Na kuse" bei Laškov auf Grabung mit der der Siedlung der jüngeren Entwicklungsstufe der Trichterbecherkultur fort. Im Mai erweiterten wir die im Vorjahr untersuchte Grabungsfläche (s. ŠMÍD, PV 1991, 47-48) gegen SW und NW und legten dabei weitere 18 Objekte frei: 13 davon fielen in den Beginn des mittleren Äneolithikums (Trichterbecherkultur, Kultur mit kannelierter Keramik), 2 waren latènezeitlich und 3 undatierbar, weil fundlos. Die meisten äneolithischen Objekte waren wieder Vorratsgruben mit kreisförmigem, oder breitem ovalem Grundriß, mit gewölbten oder schrägen Wänden und ebenem Boden. Als seltene Ausnahme ist eine Lehmgrube erwähnenswert (Obj. 11/92), die sich im nördlichen Teil der freigelegten Fläche befand und in deren Verschüttung zwei weitere Objekte (11a, 11b/92) eingelassen waren; alle drei gehörten in die jüngere Stufe der Trichterbecherkultur. Die latènezeitlichen Objekte sind in die Stufe LC₂ zu setzen, im Hinblick auf die Keramik und eine Bronzefibel mit verbundenem Schlußstück aus ihrem Inhalt.

Im Oktober zogen wir dann von unserer Arbeitsfläche gegen NW einen 2,40 m breiten und 60 m langen Suchgraben mit dem Ziel, den Rand des Siedlungsareals zu erreichen. Er stieß auf weitere 8 Objekte, von denen das letzte äneolithische bei Meter 42 des Suchgrabens lag. Am Ende des Grabens wurde ein Brandgrab aus der Zeit der Lausitzer Urnenfelder registriert.

Die Gesamtbilanz der hiesigen Ausgrabungen umfaßt 725 m² erkundeter Grabungsfläche mit 47 Siedlungsobjekten und 1 Brandgrab. Ein Objekt - Nr. 19/91 - lag außerhalb der Grabungsfläche. Die zahlenmäßig stärkste Fundgruppe bilden 40 Objekte der Trichterbecherkultur, 3 sind latènezeitlich und in 4 Fällen war die kulturelle Zugehörigkeit unbestimmbar.

Weitere urgeschichtliche Objekte hatte man zerstört, als man eine Rinne um einen Mistablagerungsplatz zog, der sich in SW Richtung 250 m weit von unserem Fundplatz befand, auf einer Anhöhe bei der Straße von Luděrov nach Laškov. Im ausgehobenen Erdreich kamen Funde der Kultur mit Linearkeramik und mit mährischer bemalter Keramik, sowie jene der Trichterbecherkultur an den Tag, Objekte der beiden letztgenannten Kulturen konnte man noch teilweise untersuchen.

2.3. DOBA BRONZOVÁ

VĚTEŘOVSKÉ SÍDLIŠTĚ V MIKULOVĚ (okr. Břeclav)

JAROSLAV PEŠKA, Regionální muzeum Mikulov

EVŽENIE KLANICOVÁ, Regionální muzeum Mikulov

Při hloubení stavební jámy pro dostavbu městské polikliniky v Mikulově, poblíž náměstí na ulici A. Muchy, došlo k narušení několika pravěkých objektů. V těžební stěně výkopu, v šedo zelených jílech pod vrstvou navážky, se rýsovalo nejméně pět kónicky profilovaných jam, vyplněných černohnědým hlinitým zásypem. Z jejich obsahu byla získána nevelká kolekce typické keramiky, zvířecích kostí a mazanice věteřovské skupiny ze starší doby bronzové. Jelikož výzkum probíhal v měsíci lednu za značně nepříznivých klimatických podmínek, byly jednotlivé objekty pouze vzorkovány a průběžně dokumentovány.

Naleziště na ulici A. Muchy je součástí rozlehlého jižního svahu, táhnoucího se v délce několika set metrů až k místnímu nádraží. Již v minulosti bylo v nejbližším okolí objeveno množství archeologických nálezů (většina uložena v Regionálním muzeu Mikulov, část v Naturhistorisches museum ve Vídni). Jedná se např. o zbytky patrně značně rozsáhlého mladoúnětického pohřebiště, odkrývaného náhodně již na konci minulého a na počátku tohoto století v zahradách domů na někdejší Horní nádražní ulici (dnešní ulice Piaristů). K objevu zatím posledního hrobu zde došlo v roce 1970 v objektu vinařských závodů (UNGER 1971, 24). Údajně ze sídlištní jámy v zahradě domu č.p. 23 na ul. A. Muchy, necelých 200 m od našeho výkopu, pochází drobný, téměř celý únětický hrnek a zlomky další keramiky. V souvislosti s výstavbou školy na tomtéž svahu v poloze „Pod strání“ byla nedávno zachycena část mladobronzového sídliště (PEŠKA - KLANICOVÁ 1991).

Nově zjištěné věteřovské sídliště tedy rozmnožuje a doplňuje naše poznatky o intenzitě osídlení katastru Mikulova zvláště v počátcích doby bronzové.

Literatura

PEŠKA, J. - KLANICOVÁ, E.

-1993: Nově objevené sídliště mladší doby bronzové v Mikulově. Přehled výzkumů 1991, 57.

UNGER, J.

-1971: Objev vyloupeného hrobu únětické kultury v Mikulově (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 1970, 24.

Eine Siedlung der Věteřov-Gruppe in Mikulov (Bez. Břeclav). Bei der Grabung des Fundaments eines Anbaues der städtischen Poliklinik in der Alfons-Mucha-Straße wurden cca 5 Gruben der Věteřov Gruppe mit ihrem typischen Inventar eingeschnitten. Die Fundstelle liegt auf einer breiten Anhöhe mit zahlreichen Funden aus der älteren Bronzezeit (Gräberfeld der jungúnětickerkultur, Siedlung der älteren Únětice-Kultur). Der geborgene Fundstoff wurde vorwiegend im Regionalmuseum Wien aufbewahrt.

ZJIŠŤOVACÍ SONDÁŽ U NĚMČIC (okr. Brno-venkov)

MILAN SALAŠ, Moravské zemské muzeum Brno

Mladobronzové osídlení, zachycené staršími výkopy F. MATĚJKY v jihovýchodní části katastru NĚmčic u Ivančic na levobřežní terase Rokytné, bylo v letech 1989-1991 poněkud konkrétněji lokalizováno k jihozápadnímu úpatí návrší "Koman" (SALAŠ 1993a; 1993b). V květnu 1992 zde byly na hranici pole a úpatí jmenovaného návrší položeny čtyři sondy o šířce 1 m a délce 3-5 m s cílem zjistit stratigrafickou situaci a případnými nálezy verifikovat předpokládanou lokalizaci velatického osídlení do tohoto prostoru.

Zatímco první dvě sondy byly negativní (ornice zde nasedala přímo na písčité podloží), třetí sonda zachytila pod ornici již vrstvu sytě černé hutné hlíny s množstvím drobnějších neopracovaných kamenů a v ornici bylo nalezeno několik nevýrazných zlomků pravěké keramiky. Situace ve čtvrté sondě byla stratigraficky analogická sondě č. 3. Ojedinelé zlomky keramiky, z nichž některé lze připsat velatické fázi středodunajských popelnicových polí, se zde nacházely jak v ornici, tak v následné vrstvě černé humóznější hlíny. V jižní části sondy se již v ornici začaly objevovat ojedinelé zlomky mazanice, jejíž koncentrace narůstala jižním směrem s rostoucí hloubkou. Zcela v jihozápadním rohu sondy pak v hloubce 0,3-0,4 m bylo zachyceno hliněné hranolovité závaží. Sonda zde byla proto částečně rozšířena a prodloužena, načež bylo na ploše 0,9 x 0,4 m odkryto přibližně v lineárním uspořádání sedm dalších závaží nejméně dvou různých velikostí. Patrně se tu podařilo zachytit pozůstatky tkalcovského stavu, přičemž není vyloučeno, že koncentrace mazanicových zlomků indikuje navíc přítomnost nějaké povrchové stavby. Situace ovšem stále ještě pokračovala jižním směrem i mimo rozšířenou část sondy a její závažnost začala vyžadovat odkryv širšího plošného kontextu. Za daného stavu však bohužel větší plochu nebylo možno otevřít, a proto zdokumentovaná situace byla in situ zahrnuta s tím, že bude znovu odkryta v nezbytně nutném rozsahu v nejbližší možné době.

Literatura

SALAŠ, M.

-1993a: Povrchové sběry u Ivančic - NĚmčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1989, 23.

-1993b: Další povrchové sběry u NĚmčic (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 1991, 57.

Urnfelderzeitliche Überreste eines Webstuhls bei NĚmčice (Bez. Brno-venkov). Im Mai 1992 wurden am südwestlichen Fuße der Anhöhe "Koman" vier Suchschnitte angelegt, welche die Lokalisierung jungbronzezeitlicher Besiedlung überprüfen und die Stratigraphie der Lokalität ermitteln sollten. Während zwei Suchschnitte fundlos waren, brachte der dritte und vierte einerseits einige urnfelderzeitliche Scherben, andererseits eine unter dem Ackerboden liegende schwarze Lehmschicht zum Vorschein. Am nördlichen Ende des vierten Suchschnittes verzeichnete man eine Anhäufung von Lehmewurfstücken und acht Tongewichte, die beinahe eine Reihe bildeten und wahrscheinlich den Überrest eines Webstuhls darstellen. Solche Fundsituation bot bereits Anlaß zu einer Flächengrabung, die jedoch damals nicht unternommen werden konnte. Mit der Freilegung einer größeren Fläche wird deshalb auf dieser Stelle für das nächste Jahr gerechnet.

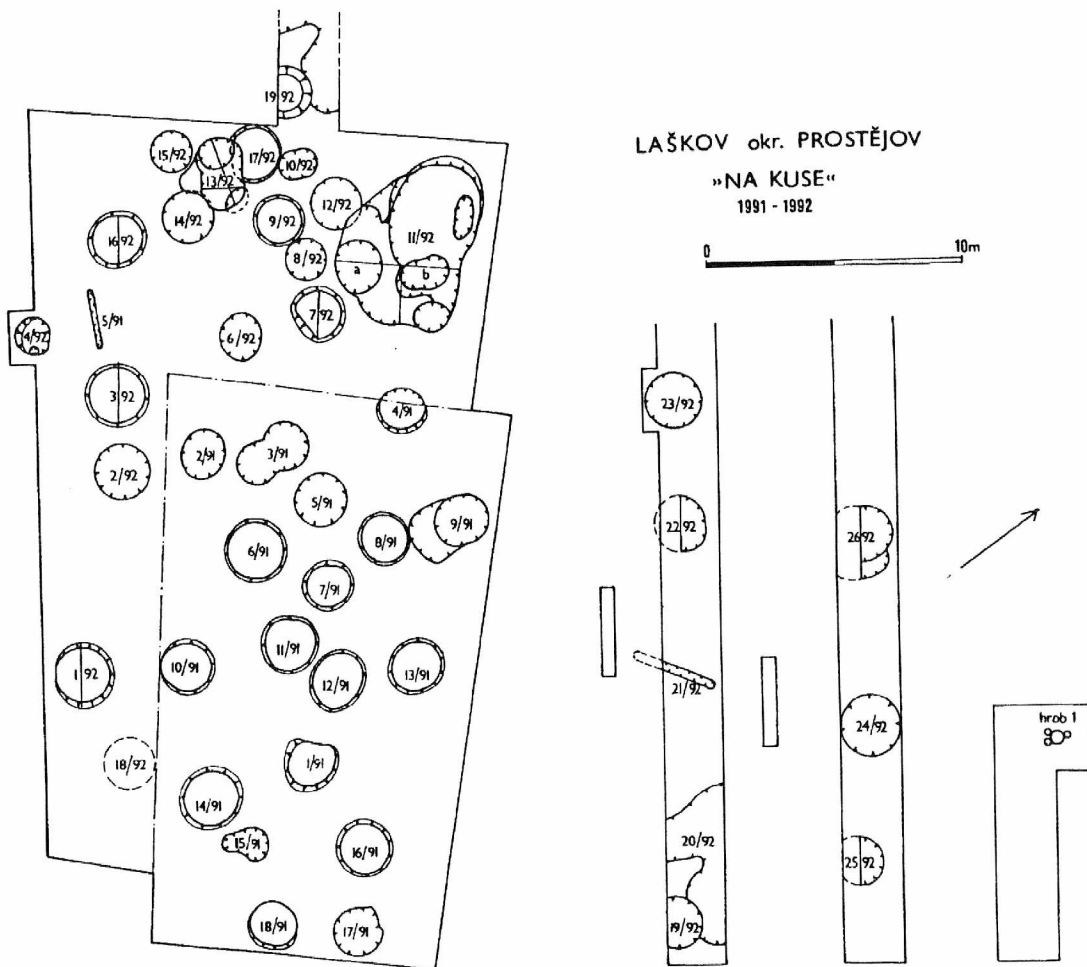
TERÉNNÍ PRŮZKUM U DUBICKA (okr. Šumperk)

ZDENĚK BRACHTL, Okresní vlastivědné muzeum Šumperk - pracoviště Jeseník

V jarních a podzimních měsících bylo provedeno několik terénních průzkumných akcí na sídlišti z mladší doby bronzové v trati Za kostelem. Povrchovými sběry byla získána kolekce 160

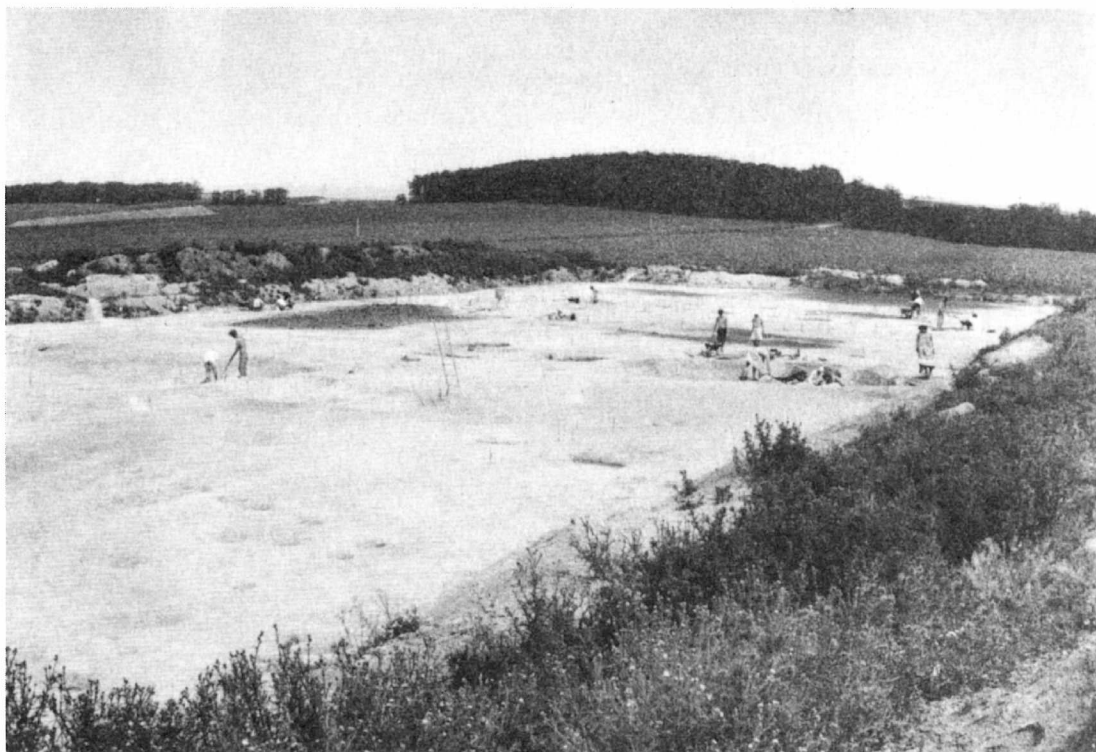
keramických zlomků, které lze datovat do období kultury lužické a slezské. K sídlišti náleží nedaleké pohřebiště v místě zvaném "Na újezdě".

Geländeaufnahme bei Dubicko (Bez. Šumperk). In den Frühlings- und Herbstmonaten wurden mehrmals Geländeaufnahmen an der jungbronzezeitlichen Siedlung in der Flur "Za kostelem" unternommen. Als Oberflächenfunde wurden dort keramische Fragmente geborgen, die in die Zeit der Lausitzer und schlesischen Kultur anzusetzen sind. Zu dieser Siedlung gehört das nicht allzu weit entfernte Gräberfeld in der "Na újezdě" genannten Lage.

Tab. 3. Laškov (okr. Prostějov), "Na kuse". Celkový plán prozkoumané plochy.

Šmíd, Grabungsergebnisse auf der Siedlung...str. 47-48

1

2

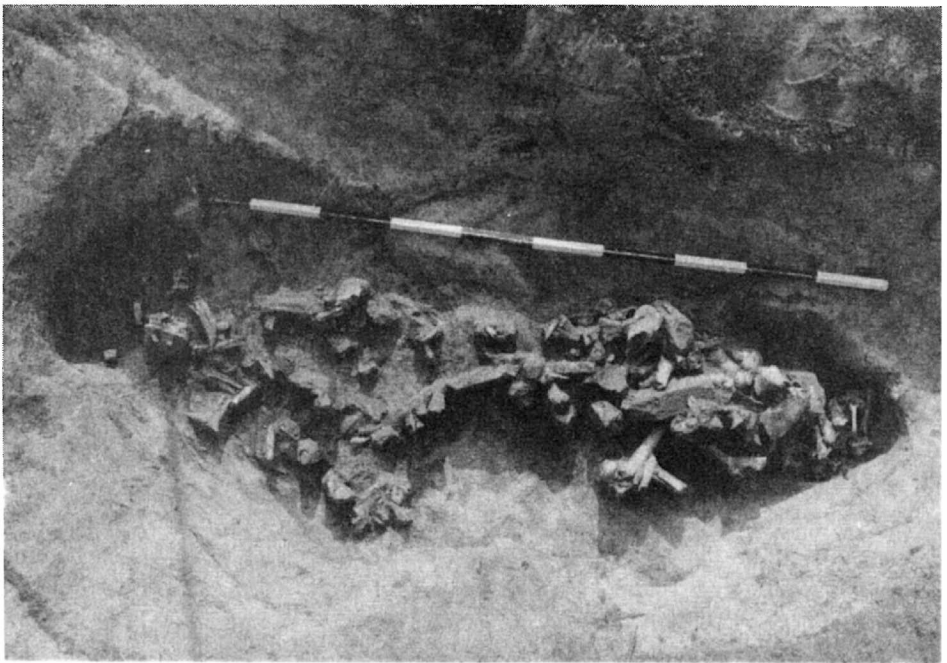
Taf. 19. Těšetice-Kyjovice. Gesamtansicht des Sektors A4.

Košťuřík - Kazdová, Grabungssaison...str. 45

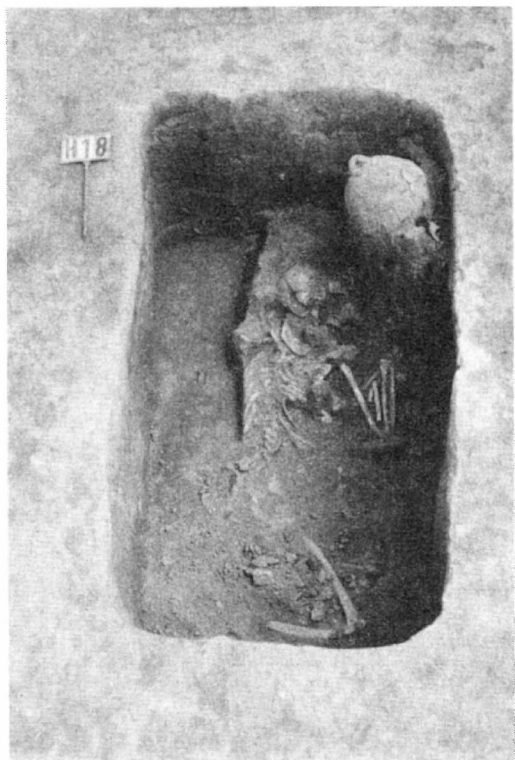
1

2

Taf. 20. Těšetice-Kyjovice. 1 - Kumulation der Siedlungsobjekte. 2 - Tierknochnablagerung im Obj. 383.

Košťuřík - Kazdová, Grabungssaison...str. 45

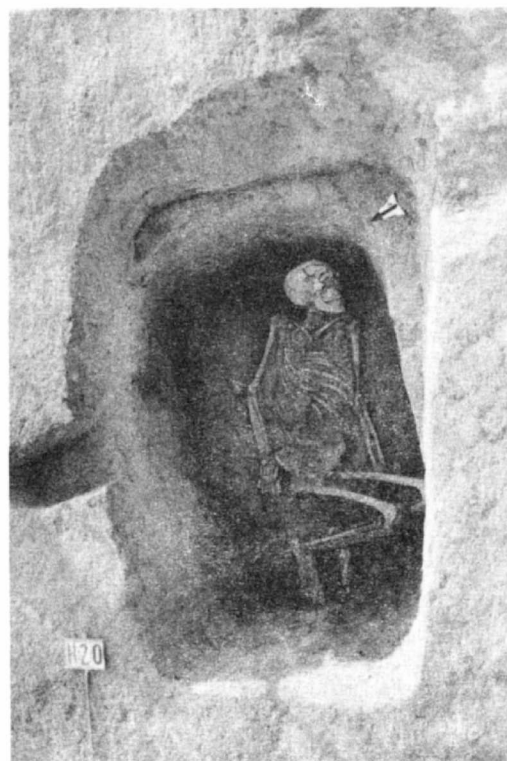

1

4

2

Taf. 21. Těšetice-Kyjovice. 1 - Skelettgrab H 18. 2 - Skelettgrab H 19. 3-4 - Skelettgrab H 20.

Koštuřík - Kazdová, Grabungssaison...str. 45

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno
Odpovědný redaktor:	Dr. Jaroslav Tejral
Redakce:	Dr. Lumír Poláček, Marie Cimflová
Překlady:	Dr. Hochmanová-Vávrová
Jazykové úpravy:	Dr. Wolfgang Ender
Kresby:	autoři příspěvků
Na titulním listě:	keramická mísa z Otnic
Tisk:	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
Evidenční číslo:	ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů

KNIHOVNA AV ČR

PD 4423

1992 (1996)

90758/17